

08.10.2024

Ερώτηση

Προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών

Θέμα: Τι πραγματικά σχεδιάζει η κυβέρνηση αναφορικά με τη συγχώνευση των ΔΕΥΑ;

Από τα τέλη του 2023 η κυβέρνηση έχει διατυπώσει την πρόθεσή της για τη συγχώνευση των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ). Η δυνατότητα αυτή προβλέφθηκε με το άρθρο 12B του ν.4001/2011 το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν.5037/2023. Συγκεκριμένα, με την παρ. 1 προβλέφθηκε πως: «έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) υποβάλλει στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών πρόταση ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων, συνοδευόμενη από ανάλυση οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών, για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής λειτουργίας του συνόλου των παρόχων υπηρεσιών ύδατος».

«Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει την αναδιοργάνωσή τους, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διαδημοτικών συνεργασιών και σύναψης προγραμματικών συμβάσεων, καθώς και κάθε πρόσφορο μέτρο, προς ενίσχυση της διαχειριστικής τους ικανότητας».

Οι αντιδράσεις δημάρχων, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων (ΚΕΔΕ) και της Ένωσης Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης – Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ) ήταν σφοδρές απέναντι στο σχέδιο της κυβέρνησης ΝΔ.

Υποστήριξαν και συνεχίζουν να υποστηρίζουν ξεκάθαρα ότι πίσω από το σχέδιο αυτό κρύβεται η ιδιωτικοποίηση, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τα τιμολόγια του νερού. Εξάλλου εκεί οδηγεί, με μαθηματική ακρίβεια η επιλογή υποστελέχωσης των ΔΕΥΑ και μεταφοράς αρμοδιοτήτων τους σε εξωτερικούς συνεργάτες.

Παράλληλα όμως, από τον Απρίλιο 2024, παρουσιάστηκε η κοινή πρόταση ΚΕΔΕ-ΕΔΕΥΑ-ΕΕΤΑΑ για τη «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ με παρόχους των υπηρεσιών τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους», χωρίς έκτοτε το ΥΠΕΝ και η Κυβέρνηση να προσέλθει σε ουσιαστικό διάλογο με τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους. Προτιμά να «εμφανίζει», μέσω δημοσιευμάτων, σχέδια αναγκαστικών συνενώσεων των ΔΕΥΑ που τα παρουσιάζει ως λύση για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας.

Σε ανακοίνωσή του, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΔΕΥΑ, στις 17 Σεπτεμβρίου 2024, αναφέρει ότι, με την πρόφαση της αντιμετώπισης της λειψυδρίας, χωρίς να έχει

καταρτίσει και παραδώσει τόσο στην ΚΕΔΕ, όσο και στην ΕΔΕΥΑ, κανένα σχέδιο νόμου, όπως είχε δεσμευθεί, προβαίνει σε αποσπασματικές και μη συνεκτικές μεταξύ τους δηλώσεις για αναγκαστικές συνενώσεις των ΔΕΥΑ. Τονίζει πως οι συνενώσεις αυτές αντίκεινται και στο Σύνταγμα και στους νόμους που διέπουν την λειτουργία τους, καθώς και την προστασία των λειτουργικών και περιουσιακών τους δικαιωμάτων.

Εκφράζει επιπλέον, την έντονη ανησυχία του για την μη τήρηση από την ίδια την Κυβέρνηση του Ν. 5037/2023 που ψήφισε και με τον οποίο υπήγαγε τον έλεγχο των παρόχων υπηρεσιών ύδατος μεταξύ των οποίων και οι ΔΕΥΑ στην Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) , η οποία είναι η μόνη αρμόδια για να εισηγηθεί μέτρα για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής λειτουργίας των ΔΕΥΑ.

Σημειώνει ακόμη πως η επέκταση των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ σε χωρικές ενότητες Δήμων και ΔΕΥΑ, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των ΔΕΥΑ, είναι ευθέως αντισυνταγματική και συνεπώς παράνομη, αλλά και ατελέσφορη.

Θέτει τέλος, το μείζον ζήτημα του ενεργειακού κόστους των ΔΕΥΑ που, όπως σημειώνουν, ξεπερνά σε αρκετές περιπτώσεις το 40% του συνολικού λειτουργικού τους κόστους.

Πρόσφατα δημοσιεύματα αναφέρουν ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας καταθέτει νέα, αναθεωρημένη πρόταση, με κεντρικό άξονα τη δημιουργία μίας ΔΕΥΑ ανά νομό, ενδεχομένως και δύο, ενώ προβλέπει ότι στους δήμους που σήμερα δεν διαθέτουν Δημοτική Επιχείρηση θα δοθεί περιθώριο δύο ετών, ώστε να ολοκληρώσουν την καταγραφή των δικτύων τους και να ενταχθούν στην ΔΕΥΑ του νομού τους.

Αναφέρουν ακόμη πως παραμένει ασαφές το νομικό καθεστώς των νέων σχημάτων, δηλαδή αν θα πρόκειται για ανώνυμες εταιρείες ή άλλου τύπου νομικά πρόσωπα.

Η Νέα Αριστερά, σε συνάντηση που πραγματοποίησε πρόσφατα, με τον πρόεδρο της Ένωσης Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης και δήμαρχο Ρεθύμνου, κ. Μαρινάκη, υπογράμμισε τον κρίσιμο ρόλο των ΔΕΥΑ στη διαχείριση των υδάτων, ειδικά στις εξαιρετικά κρίσιμες συνθήκες που δημιουργεί η κλιματική κρίση, καθώς και στην ανάγκη διατήρησης του κοινωνικού και ανταποδοτικού τους χαρακτήρα.

Η Νέα Αριστερά τόνισε επίσης, πως η κυβέρνηση να χρησιμοποιεί τη λειψυδρία ως πρόφαση για την ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης του νερού από την πίσω πόρτα. Το φαινόμενο της λειψυδρίας πρέπει να αντιμετωπιστεί με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του αστικού αλλά και του αρδευτικού νερού, που επιβάλλει μια διαφορετική αντιμετώπιση της προσφοράς και ζήτησης/κατανάλωσης του νερού και στο σχέδιο αυτό ο ρόλος των ΔΕΥΑ είναι καθοριστικός. Αλλά η ανταπόκριση των ΔΕΥΑ στο νέο αυτό διαχειριστικό πλαίσιο του νερού, σε συνθήκες κλιματικής κρίσης, απαιτεί ουσιαστική χρηματοδότηση των ΔΕΥΑ, ενίσχυση και αναβάθμιση του ρόλου

τους, στήριξη απέναντι στο υπέρογκο ενεργειακό κόστος και βεβαίως με ένα πρόγραμμα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την αντιμετώπιση του τεράστιου προβλήματος των διαρροών στο δίκτυο και στην ύδρευση, αλλά και στην άρδευση.

Επειδή η Νέα Αριστερά θεωρεί ιδιαιτέρως κρίσιμο κοινωνικά και περιβαλλοντικά το ζήτημα της διαχείρισης του νερού

Επειδή οι «μεταρρυθμίσεις» δεν μπορούν να επιβάλλονται από τα πάνω

Επειδή πρέπει να διατηρηθεί ο κοινωνικός και ανταποδοτικός χαρακτήρας των ΔΕΥΑ

Επειδή η κυβέρνηση δεν έχει καταθέσει ακόμη το σχέδιο νόμου της αποκαλούμενης από το ίδιο μεταρρύθμισης

Επειδή είναι ιδιαιτέρως κρίσιμο το ζήτημα της νομικής μορφή των νέων φορέων που σχεδιάζει, καθώς μπορεί να επιτρέψει την είσοδο στρατηγικού επενδυτή

Επειδή η διαβούλευση με την ΚΕΔΕ και την ΕΔΕΥΑ, αλλά και τους κοινωνικούς φορείς και τους πολίτες είναι αναγκαία και επιβεβλημένη, ειδικά αφού το θέμα αφορά τη διαχείριση ενός δημόσιου και κοινωνικού αγαθού, του νερού

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποιο είναι το σχέδιο-πρόταση της κυβέρνησης για τη συγχώνευση των ΔΕΥΑ;
2. Ποια είναι η πρόταση, που σύμφωνα με τον νόμο 5037/2023 , έχει καταθέσει η ΠΑΑΕΥ;
3. Ποια θα είναι η νομική μορφή των φορέων που σχεδιάζει η κυβέρνηση;
4. Πότε προτίθεται η κυβέρνηση να το καταθέσει το σχέδιο-πρότασή της προς την ΚΕΔΕ και την ΕΔΕΥΑ για να καταθέσουν τη γνώμη τους;
5. Πότε θα κατατεθεί δημόσια το σχέδιο ώστε να ενημερωθούν οι κοινωνικοί φορείς και οι πολίτες για ένα τόσο κρίσιμο θέμα για τη διαχείριση ενός δημόσιου και κοινωνικού αγαθού πρώτης ανάγκης;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Χαρίτης Αλέξανδρος (Αλέξης)

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αχτσιόγλου Ευτυχία (Έφη)

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη
Τσακαλώτος Ευκλείδης
Φερχάτ Οζγκιούρ
Φωτίου Θεανώ